

Светосавска академија у Тивту: Свети Сава је Богом послани Христов апостол српском роду

У организацији Митрополије црногорско-приморске, Српске православне црквене општине тиватске и Храма Светог Саве синоћ је у Великој сали Центра за културу у Тивту одржана Светосавска академија, коју је благословио Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије.

Академији су присуствовали предсједник Општине Тиват Жељко Комненовић, предсједник СО Миљан Марковић, свештенство и бројни народ овог краја.

За Митрополита црногорско-приморског Јоаникија није случајно што се на Савиндан све одвијало управо у Саборном храму Светог Саве у Тивту, у сјени Манастира Светог архангела гдје је Свети Сава установио Зетску епископију:

“Када је устројавао самосталну Српску цркву – Жичку архиепископију, другу по рангу послје ње је установио и Зетску епископију овдје на Превлаци, у Манастиру Светог архангела Михаила. У тој огромној великој древној светињи, која је порушена у 15. вијеку, је наш најдубљи светосавски коријен

овдје у Боки. И једини град у Црној Гори који има Саборни храм Светог Саве је, не случајно, Тиват. Једини храм, опет не случајно који је подигнут и посвећен у зло комунистичко вријеме, управо је овај. Када погледамо на фотографије из времена када је он освећиван, видимо и српског патријарха и митрополита црногорско- приморског, насљедника зетских епископа који потврђује осмовјековни континуитет ове свете епископије, а потом митрополије. Видимо и српске архијереје, доста свештеника, мноштво народа Божјега, те 1968. године.

И хвала Богу данас можемо славити без обзира што су и данас тешка времена и што се имамо због чега жалостити, али имамо много више разлога и да славимо, нарочито када видимо дјецу и омладину, духовно потомство Светога Саве како се сабира у наше свете храмове.

Видимо да Свети Сава из оног свијета руководи нашим родом и да га води и надахњује са небеса. Добио је такву слободу пред Господом због својих подвига, због своје светости, због своје жртве, због свог посмртног мучеништва, да предводи свој народ кроз сва времена – као што га је предводио докле је ходао по земљи, сада га предводи са небеса.

То смо осјетили у минулим годинама у вријеме наших литија, када смо се борили за опстанак свете православне вјере. Увијек су православни хришћани у борби за очување своје вјере и за очување и потврђивање свог идентитета. Хришћани увијек треба да буду будни и да увијек стреме ка врлини. Православна вјера није статична него је динамична. Ако не напредује, она назадује, а ако напредује тада је непобједива.

Свети Сава је Богом послани Христов апостол српском роду, који нас је у вријеме свога живота на земљи уздигао, посветио, осветио и укључио у заједницу културних народа, у заједницу хришћанске васељене, извео нас на историјску позорницу. Он је српски, али је и васељенски.

Немамо никога бољег са којим бисмо се поистовјетили и са којим бисмо се похвалили пред лицем других народа, а кад имамо тако духовнога родитеља, то нас много обавезује, нарочито у овом времену када је премного лажи, обмана и празних обећања, лоших искустава. Једино што нас кријепи и снажи су духовне вриједности које нас увијек оплемењују, обједињују и оспособљавају да будемо прави људи Божији, прави народ Божији, права браћа и сестре у Христу Исусу, Господу нашем. Свети Сава је приводио свој народ Христу, у наручје љубави Божје. Тамо гдје се осјећамо као у наручју своје мајке, а та мајка је света саборна и апостолска Црква.

Нека је слава Богу који нам је дао Светога Саву и да сви имамо на уму да треба да идемо његовим путем, да знамо које су вриједности којима нас је научио и да их се држимо, да их његујемо. Тако ћемо увијек потврдити и посвједочити да смо достојно насљедство и духовно потомство Светога оца, нашега Саве”, казао је између осталог Високопреосвећени Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије, преноси Радио Тиват.

О православном светитељу и просвјетитељу, о првом српском архиепископу Светом Сави бесједио је професор Милорад Дурутовић, који је нагласио да о дугом историјском животу Светосавља у Боки свједочи богато предање из народне културе, из прича и пјесама, као и бројни топоними:

“У тој богатој традицијској ризници не налазимо само лијепу наравицу, већ исказе дубљег религијског разумијевања, као и културне и народне освијештености. Именовање је чин стварања пар екселанс, као што је праотац Адам надијевао имена земаљским створењима и тако их учинио аутентичнима, тако су и наши преци у Боки и другдје у нашим просторима своје најважније локалитете крстили именом Светога Саве како би без слова, пергамента или папира обиљежили границе Светосавског врта, како би исписали своју повијест и на води и на земљи, и на камену. Тако Бока которска обилује топонимима и храмовима који ограђују историјски и духовно описују Светосавски врт, али не да би га затворили у неки етноцентрични оквир, већ да би га отворили за читав добронамјерни свијет.

Кад год сам држао светосавске бесједе водила ме иста мисао есејистичара и посленика културе Милана Кашанина: Нисмо ми, тражећи излаз на светску сцену, узалуд ишли од Студенице до Хиландара и од Хиландара до Сент Андреје, ни путем сејали само кости, сејали смо и мисли. Кашанин има у виду најјужнију и најсјевернију тачку до које је српски народ допирао у свом историјском трајању.

Хтио бих вечерас да говорим о нашим свјетским светосавцима. Није нас обрадовао Новак Ђоковић још једном титулом на овогодишњем Аустралиан опен-у уочи или на Савиндан, али јесте нас још једном достојно представио на свјетској сцени, показујући своју уобичајену снагу, истрајност и витешки дух. Али прије скоро двије деценије, тачно на Савиндан 2008., Ђоковић је освојио први пут аустралијски турнир, и то поновио још неколико пута. Када не бих знао да је Свети Сава био пратилац, заштитник наших свјетских великана кроз разне историјске етапе, могао бих помислити да је то поклапање Савиндана и Новакових успјеха стицај околности и случајност.

Један наш свјетски великан Михајло Пупин је оставио свједочанство да је његов поход у свијет и сва блистава научна достигнућа, започео управо након сна његове мајке у коме је Свети Сава поручио мајци да пусти сина у велики свијет. Пупин је прешао велики пут до Америке и постао научних свјетског ранга, један од најбогатијих и политички најутицајнијих људи свога времена, а утицао је и на исход Првог свјетског рата. Вођен заштитом Светог Саве, он скоро сав свој материјални и интелектуални иметак уступа на корист својој браћи и чини више него што су то могла сва министарства тога времена, да помогне Србији и Црној Гори. Ако бисмо, занемарујући све друге стипендије и материјалне прилоге, његову помоћ рачунали у данашњој вриједности то је око 3 милијарде долара, од чега двије милијарде Србији, а око милијарду долара Црној Гори.

Јован Цвијић је у свом времену такође био научни признат у свјетским оквирима, а у једном чланку описује како се након једног страшног бродолома на Црном мору молио Светом Сави и како је био спашен. Или када је боравио код манастира Студеница и за 20 дана у једном надахнућу написао рад о језерској пластици, верујући да Свети Сава лебди над њим и да су због тога тачна рјешења која је нашао за врло компликована питања.

И у регистру спомена Милутина Миланковића посебан статус имају светосавске свечаности, које је редовно посјеђивао и након којих је имао визије и надахнућа, а касније дошао и до великих научних открића. Данас

постоји неколико небеских тијела која носи име по Милутину Миланковићу.

Још један наш свјетски великан Никола Тесла је такође имао своја светосавска искуства, па и у оном моменту када је од њега било затражено да помогне оснивање једне цркве у Америци, а он наложио да носи име по Светом Сави и постао њен кум и добротвор.

И Васко Попа, једини српски пјесник који је заиста имао свјетску славу. Велике су његове заслуге за повратак Светосављу и за обнову молитвене поезије у српској књижевности.

Хтио сам овим да, макар и на нивоу сугестије, покажем да су најумнији људи које је наша историја дала, од Пупина, Тесле, Миланковића, Цвијића, Аве Јустина, Николаја, до познатих пјесника, у свему имали светосавски живот и да то није декларативно одређење. Огромно је поклапање у свим случајевима и види се готово хагиографски елеменат или образац живљења. Зато су ти људи били свети. Они су напуштали сав комфор, одлазили у свијет, стицали иметак, све то стављали у службу читавог свијета и имали посебну обавезност да се врате у оквире своје традиције, своје породице и тиме свједоче светосавски живот. Све је то доказ да Светосавље није апстрактна категорија која нас, како неки мисле, води у некакав фашизам и етноцентризам, већ да је то идеја човјекољубља и свечовјечанска мисао која нас тим добротољубљем и чини достојним саучесницима овог васељенског поретка у којем ми трајемо и крећемо се према Христу, нашем једином Спаситељу“, поручио је професор Милорад Дурутовић, преноси Радио Тиват.

У програму Светосавске академије у Тивту су учествовали Дјечији и мјешовити црквени хор “Свети превлачки мученици“, са диригентцом Иваном Комненовић и асистентицом Анастасиом Мршуљом, као и мр Бошко Тујковић на хармоници.

Високо свештенство и угледне госте је поздравио старјешина Саборног храма Светога Саве у Тивту, отац Павле Пајић, захваливши свима који су дали допринос у припремању и организацији Светосавске академије:

“Свети Сава је благосиљао Србе као народ кроз вијекове, благосиља нас у наше дане и благосиљаће нас до краја свијета и вијека. Зато је потребно да будемо они који ћемо ићи путем Светог Саве, а и пјесма о њему каже да је он онај који нас је повео путем који води у живот, а када се то каже у Цркви се мисли на живот вјечни ка Христу. Да треба да се окупљамо зато што је Свети Сава христоносац на српски начин и то је нам је дао и оставио у аманет. Зато

нека је свима нама срећан данашњи празник, да Бог да да нас у нашем храму, под његовим сводовима и сводовима светосавског парохијског дома, буде што више и да се што чешће окупљамо.”

Извор: Радио Тиват

Фото: Жељко Драшковић

mitropolija.com